

من ۶ دانش‌آموز دارم؛ دو دختر و چهار پسر. عرفان و امیرحسین کلاس اول، ابوالفضل کلاس دوم، فاطمه و ارشیا کلاس سوم و نرجس هم کلاس ششم.

● به نظر شما کلاس‌های چندپایه چه مزیت یا تفاوت‌هایی با کلاس‌های تک‌پایه دارند؟

تدریس چندپایه نوعی از تدریس در آموزش ابتدایی است که در آن دانش‌آموزان چند پایه در یک کلاس به‌وسیله‌ی یک آموزگار آموزش داده می‌شوند. در واقع موقعیت‌هایی وجود دارد که در آن‌ها دانش‌آموزانی که از نظر سن و توانایی متفاوت هستند، همه در یک کلاس آموزش می‌بینند. معمولاً در کلاس‌های چندپایه دانش‌آموزان می‌آموزند که «چگونه یاد بگیرند» و «چگونه یاد بدهند» و چگونه به‌عنوان «معلم‌یار» کمک کنند. قطعاً این جریان قوه‌ی مدیریتی دانش‌آموزان را تقویت می‌کند. در واقع می‌توان گفت کلاس‌های چندپایه به چندین گروه سنی امکان تعامل گروهی می‌دهند و این برای دانش‌آموزان بسیار سودمند است. همچنین، مرور درس‌ها توسط دانش‌آموزان پایه‌های بالاتر و ایجاد زمینه‌های یادگیری برای پایه‌های پایین‌تر، تقویت یادگیری را در پی دارد که این امکان در کلاس‌های تک‌پایه وجود ندارد و دانش‌آموزان کلاس‌های چندپایه یادگیری‌شان بهتر و عمیق‌تر است، زیرا این دانش‌آموزان تمرین‌ها و تکالیفشان را، به دلیل وقتی که دارند، در مدرسه انجام می‌دهند و در مواجهه با مشکلات از هم‌کلاسی‌های خود کمک می‌گیرند و آموزش هم‌سالان در یادگیری آنان بی‌تأثیر نخواهد بود. باید عرض کنم، مشکلات چندپایه را نباید نادیده گرفت؛ کمبود وقت، کم‌تجربگی در ارائه‌ی تدریس و نحوه‌ی اداره‌ی کلاس، ترکیب متفاوت سنی و

گذر از پیرمحل

خاتون نوروزی، آموزگار چندپایه‌ی گیلانی

برخی مخاطبان قدیمی مجله‌ی رشد آموزش ابتدایی اینک در لباس خبرنگار افتخاری از فرصت‌های به‌دست آمده استفاده می‌کنند تا دیگر خوانندگان مجله را با تازه‌های تعلیم و تربیت کشور آشنا سازند. زهره ذکریا پور از این دسته همراهان است که در گذر از روستای پیرمحل در شهرستان رودسر گیلان، ناگهان چشمش به دبستانی کوچک افتاده است که در حیاط آن ساختمانی با نمای آجری و دارای گنبد توجهش را به خود جلب می‌کند. او می‌گوید: «پس از پرس‌وجو متوجه شدم این مدرسه چندپایه است و فقط با یک مدیر-آموزگار خانم اداره می‌شود. علاقه‌مند شدم بدانم آموزگار زحمتکش این مدرسه کیست و چند دانش‌آموز دارد و این گنبد آجری داستانش چه بوده است؟ پس از هماهنگی با کارشناس محترم آموزش ابتدایی اداره، افتخار یافتیم در خدمت آموزگار سخت‌کوش این دبستان باشیم و سؤالاتی پرسیم.» در ادامه بقیه‌ی ماجرا را به ترتیب زیر دنبال می‌کنیم.

● همکار گرامی خودتان را معرفی کنید و بفرمایید چند سال تجربه‌ی آموزشی دارید؟

من خاتون نوروزی فشكل پشته، مدیر آموزگار دبستان فتح از روستای پیرمحل هستم. ۱۸ سال سابقه‌ی خدمت و مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد فقه و مبانى حقوق دارم.

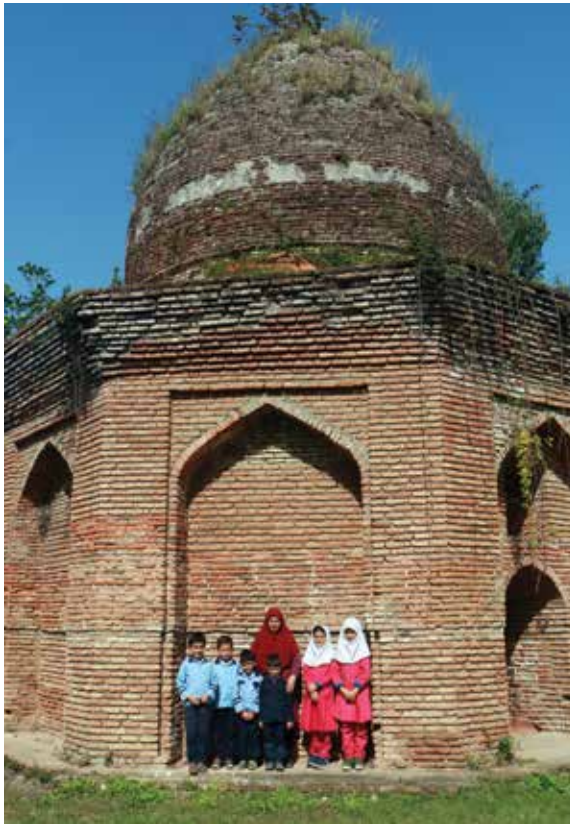
● محلی را که این دبستان در آن واقع شده است، معرفی کنید؟

دهکده‌ی پیرمحل-رانکوه در ده کیلومتری شهرستان رودسر واقع شده است. مردم این روستا در اصل گیلک هستند.

● در حیاط دبستان بنای تاریخی دیده می‌شود. آیا اطلاعاتی درباره‌ی آن دارید؟

بله. عمارت آجری پیرمحل یکی از نقاط تاریخی رودسر و از عجایب هفتگانه‌ی استان گیلان است. گفته می‌شود ساخت این گنبد به دوره‌ی کیانیان (حاکمان محلی شرق گیلان) مربوط می‌شود. این بنا در سال ۱۳۷۲ در سازمان میراث فرهنگی کشور به ثبت رسیده است که طرز ساخت داخل و شرح حال آن، هر بیننده‌ای را شگفت‌زده می‌کند. ولی متأسفانه در حال حاضر دیدارکننده‌ی کمی دارد.

● چند دانش‌آموز دارید؟

و گفت: «خانم، من آن قدر دوستانتان دارم که الهی صد سال سیاه زنده باشید». گفتن این حرف همانا و بلند شدن صدای قهقهه‌ی بچه‌های دیگر همان! این خلوص و پاکی، حال و هوای کلاس و لحظه‌ی خداحافظی را برایم به خاطرهای به یادماندنی تبدیل کرد. البته دانش‌آموزم فوری متوجه اشتباهش شد و زد زیر گریه. من او را در آغوش گرفتم و با لبخند و آرامش گفتم: «دخترم اشتباه شما لفظی بود، ولی دعای شما بسیار ارزشمند!»

جنسیتی دانش‌آموزان دختر و پسر، تراکم درس‌های پایه‌ها و کوچکی فضای آموزشی، و کمبود تجهیزات آموزشی و بهداشتی و نیروی انسانی. آموزگار چند پایه، علاوه بر تدریس، امور مربوط به مدیر، معاون، متصدی امور دفتری، مربی بهداشت و مربی ورزش را هم به عهده دارد. علاوه بر آن، به‌عنوان پژوهشگر کیفی و مشاور اجتماعی، اقتصادی نیز فعال است و این گاهی خستگی و فشار روانی را برای آموزگار در پی دارد.

اطلاعات دیگری که خانم آموزگار از ساختمان و گنبد آجری پیرمحل

به دانش‌آموزانش داده است:
ساختمان و گنبد پیرمحل یک ایوان کوچک در سمت ورودی و دو اتاق کوچک در طرفین آن دارد. گنبد خانه به شکل هشت‌ضلعی و ساده ساخته شده است و سطح آن را گچ‌اندود کرده‌اند. قطر دیوارها حدود ۶۵ و قطر دیوار گنبد حدود ۱۱۵ سانتی‌متر است. از مشخصات بنا، گنبد دو لایه‌ی آن است. در داخل اتاق میانی، محرابی با دهنه‌ای به پهنای ۹۰ و بلندی ۱۷۰ سانتی‌متر تعبیه شده است. این بنا فاقد عناصر تزئینی و نمونه‌ی معماری اصیل و سنتی گیلانی است. معماری این سازه، از جمله استفاده از قوس‌های جناقی تیز در آن، پیش‌آمدگی قرنیزهای فوقانی و نوع گورسازی که شبیه سردابه است، به معماری دوره‌ی ایلخانی شباهت دارد. برخی اهالی مسن این روستا، با اشاره به پله‌های سردابه‌ی زیر گنبد، می‌گویند: در گذشته پله‌ها بیشتر بود. ۱۲ پله به زیرزمین گنبد می‌رفت. ما بچه که بودیم، زیر سردابه می‌رفتیم. می‌گفتند در آنجا قبری هست، ولی ما قبری ندیدیم. اکنون چون بنا داخل حیاط مدرسه است، برای اینکه بچه‌ها آسیب نبینند، سردابه را پر کرده‌اند. نگاهی به سردابه نشان می‌دهد که اکنون سلامت دانش‌آموزان بیشتر در خطر است، زیرا مقداری زباله دهانه‌ی سردابه را پر کرده است. یکی از نگرانی‌ها درباره‌ی پایداری این اثر، رشد گیاهان و به ویژه ریشه دواندن درخت انجیر است که ممکن است به پی سازه آسیب برساند!

● دانش‌آموزان در این کلاس‌ها چه حال و هوایی دارند؟

تعامل و همکاری بین آن‌ها بیشتر است، چون می‌توانند هم یاد بدهند و هم یاد بگیرند. و در واقع مهارت‌های زندگی را بهتر می‌آموزند و از لحاظ عاطفی ثبات بیشتری دارند. آن‌ها از حال و هوای خوبی برخوردارند.

● نقش والدین در این کلاس‌ها چگونه است؟

بیشتر والدین سعی می‌کنند همکاری‌های لازم را با آموزگار و نظارت بر تکالیف و وظایف فرزندانشان داشته باشند. در واقع می‌توان گفت که ارتباط اولیا با مدرسه بسیار خوب است.

● چه احساسی دارید از این که آموزگار این بچه‌ها هستید؟

هزاران بار خداوند را شاکرم که به من توفیق داد در خدمت چنین دانش‌آموزان دوست‌داشتنی و بی‌ریایی باشم.

صدسال سیاه زنده باشید!

آخر سال بود و بچه‌ها یکی‌یکی داشتند با من خداحافظی می‌کردند. ناگهان یکی از دختران دانش‌آموز با تمام احساس دست مرا گرفت